

popravile na pohlevni dež, ki smo ga 21. t. m. dobili. —

Iz Vuzenice. (Vročina. — Povoden. Ni še bilo v celem letu take hude vročine pri nas, kakor je bila pretekli teden; bali smo se toraj, da utegne imeti hude posledke in resnično se je tako zgodilo.

V soboto popoldne t. j. 21. avg. privalili so se iz Koroškega temni oblaki. Hud vihar je nastal, da je drevesa lomil; toča se je vsipala, potrla budo v Kimberžkej, Perničkej, Terbunskej in tudi v naši fari deloma; zraven pa se je še ploha vlila tako silno, da je na enkrat bilo vse polno vode, ktera je več mostov odnesla, in kakor sem slišal — je tudi 3 ljudi zalila.

Revnim ljudem je ta nesrečna nevihta zadnje upanje odvzela. Rž in pšenica se je, kakor drugod, tako tudi tukaj slabo obnesla, zato so se zanašali na ajdo in turšico in to jim je sedaj toča deloma poškodovala, deloma popolnoma vničila! Bog jih se usmili!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Kranjskem se bodo naposled edini nemčurji politično smeli gibati. Slovencem je skoro vse prepovedano: tabori, misijoni, izleti, shodi, pobiranje milodarov za nesrečne hercegovinske rodbine; časniki slovenski se zaporedom pograbiijo, kakor, da bi samo za državne pravnike bili pisani, česar se potem nemčurji neznano veselijo. Da po takem postopanju c. kr. kranjski namestnik pri Slovencih zaupanja ne pridobiva, to je očitno.

V Gradcu bil je velik shod trgovcev in obrtnikov, ki so nemilo tožili o našem liberalnem gospodarstvu, češ, da njih spravlja — na nič. Tako so se pritoževali, kako to, da od pruske sorugatne kave pobiramo le 1 fl. colnine, med tem ko Prusi od naše jemljejo 3 tolarije srebrne?

Ministri niso dali kneza Adolfa Švarcenberga potrditi za predsednika okrajnega zastopa Vodnjaškega, ker je klerikalec.

Ubogi Čehi bodo 6—12 oktobra zopet morali voliti. Kako dolgo bo mučenje trpelo!!

Ogerski zbor začne zborovati 28. avg. Cesar ga bodo odprli s prestolnim govorom.

Vnanje države. Ruski 4 cesarjeviči potujejo pomembno po svetu. Cesarjevič naslednik je odšel na Dansko, veliki knez Konstantin je obiskal Pariz in 2 druga velika kneza sta na Grško odpotovala.

Nemčija pruska proti bavarsko kraljestvo popolnem pozobati. Sedaj že hočejo, naj kralj Ludvik II. sprejema pruske oficirje med svojo armado.

Na Laškem snujejo Katoličani v Bologni posebno društvo za uvedenje katoliških šol. —

Francozi snujejo 3 katoliške visoke šole

ali vseučilišča, ker so sedanja vsa liberalna in brezbožna. —

Karlisti so poslednji teden v večih bitkah zmagali in pri trdnjavi Seo d'Uzel pobili več 1000 Alfonzistov.

Turški sultan je pozval zelo nove ministre, da mu pomagajo zoper vstaše Kristijane v Hercegovini in Bosni.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Upor Kristijanov zoper Turka se čedalje bolj širi. Razdraženost je tolika, da se upor, ako druge vlade ne pristopijo, zamore končati z uničenjem ali Turkov ali Kristijanov. Oni so še sedaj bolje oborožani, ti pa sploh številni in pogumniši. V južni Hercegovini se Turkom že precej slaba godi. Kder koli si upajo iz mest, povsod so tepeni. Kakih 2000 Turkov se je čez morje pripeljalo v Klek in sedaj skušajo prodreti v Mostar. Ali vse soteske se od vstašev zasedene.

V Bosni ob Savi je strahovito krvi prelivanje. Kristijani povsod ubijajo Turke in požigajo njih stanovanja. Iz okolice pri Banjiluki je vse šlo med upornike. Najmenitniše pa se godi v Belemgradu. Bogati trgovec Krizmanič nabira in oboroža na svoje stroške prostovoljce. Mnogo srbskih oficirjev, med njimi general Juraj žl. Strati-mirovič, je šlo s prostovoljci vstašem na pomoč. Knez Milan bo naposled prisiljen Rističa postaviti za ministra in Turkom vojsko napovedati. Prva 2 oddelka srbske vojne, t. j. 80.000 mož je že na zbiranje pozvanih. Avstrija, Nemčija in Ruska pa neki v Turka tiščijo, naj Kristijanom v Bosni in Hercegovini samostalnost prizna, kakor njo imate Romunska in Srbija. Čudno pak je to, da so celo dunajski listi začeli pisati, ali bi ne bilo najboljšje, če tudi Avstrija, spominjaje se neke danje nesreče po Turkib, za orožje preme in Kristijanom hiti na pomoč ter si naposled Bosnijo in Hercegovino prisvoji. Toda nemški konservativci v Gradcu v takem postopanju druga ne vidijo kakor pruske limance, od Bismarka Avstriji na pogin nastavljen. To se nam zdi prazen strah. Preden Prus Prago ali Dunaj zasede, bo tudi Rusija in še kdo drugi imel kaj reči. Zato srčno želimo, da se našim sobratom na Turškem pomaga.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

IV.

Izplati se obiskati na malem parobrodu, ki vsako uro sem ter tje prevaža, otok Lido. Otok sega pet ur v morje in je s suhim zvezan. Na koncu je mesto Chioggia s 26.700 stanovniki, ki večidel od ribljenja živijo. Na Lidu je kopališče, razdeljeno za vsak spol, ter odprto v morje. Čudil sem se, kako si upajo daleč v globočino plavati nekteri predrzneži; lahko bi se njim zgodilo,

kakor nekdanj Jonasi; so pa čuvaji vedno pripravljene v neki ladji, ako bi se prigodila kaka nesreča. —

Obiskal sem več cerkv; med njimi se mi je St. Maria della Salute, kjer prebivajo Karmeliti, močno prikupila. Ima 7 altarjev, vsak je od drugega doza postavljen, in drug drugega prekosi v lepoti, umetnosti in dragocenosti. Podobe so na altarih iz svetlega marmorja izdelane, kakor da bi bile iz voska napravljene. Več stebrov je iz črne marmorja iz Holandije. Človeku v srcu zaplami, kadar stopi v tako krasno prebivališče božje. Cerkev leži od kolodvora na levo pri Canal-Grande.

Ogledal sem tudi poslopje Palazzo Chambour. Vse pohištvo je starinsko, rabili so ga nekdanj dožje; zdaj služi na ogled, ter spominja gledalca na prostost minulih časov, in kara lepoticenje in zapravljivost sedanjega veka. Tukaj je shranjeno nekoliko pohištva od nesrečne Antoniette, francoske kraljice; njena in kralja Ljudovika podobi visete na steni.

Omeniti še moram golobov, katerim na trgu sv. Marka na mestne stroške vsaki den ob 2. jesti dajajo. Vsi so lepo sivkasti, nenavadno krotki; preganjati ali poškodovati njih, je ostro prepovedano. Imenujejo njih stare republikance, ker so neki Benečanom ob času republike služili za pismonoše.

Mesto Benetke leži na morju, postavljeno je na stebre, šteje 128.094 prebivalcev, med njimi je štrti del ubogih; slovi od trgovine na morju. Broji 147 kanalov, 378 mostov, večidel zidanih in 72 cerkva.

Še nekaj je dobro vedeti, kdor pride v Benetke, da se mu ne prigodi neugodnost, katero je meni nevednost nakopala. Treba se je bati benetskih komarjev, katerih neznano število po močvirju živi. Po noči pribrijo in iščejo krvne pijače.

Ob času mojega bivanja v Benetkah je bila silo nadležna vročina po dnevu in po noči. Da bi se nekoliko ohladil in laglje spal po noči, sem pustil okno sobice odprto. Sveče luč je pa na večer skozi odprto okno v hišo privabila mnogo komarjev, ki so mi po noči spečemu svoje strupene cevi na roke in lice nastavljali, ter se s toplo krvjo prav dobro gostili. Marsikterega komarja je to zabavljanje drago stalo; pobit je obležal na postelji, toda več jih je srečno odbrnelo, ko so se dobro napojili. Kedar se v jutro umijem, zapazim, da sem na rokah in obrazu gobat, kakor da bi me bila napadla gobava bolezen. Celih 6 dni je prešlo, preden so se poskrili znamenki komarskih poljubov.

Da takej sitnej ljubeznivosti brž odbežim, se dam od nekega mladega in čvrstega brodarja iz mesta prepeljati na kolodvor in pridem v nekoliko urah čez Mestre v Padovo.

(Nastavek prih.)

Slovstvo.

Mali prirodopis s podobami za narodne ali ljudske šole in za prvi poduk na višjih dekliških šolah. Spisal dr. Netoliczka. Poslovenil J. Lapajne. Tako se glasi knjiga 119 strani broječa in pri Buschaku v Brnu založena in tiskana. Knjiga je vredna, da se povsod v narodnih dotičnih šolah uvede. Škoda, da ima toliko tiskovnih pogreškov. Cena 60 kr.

Smešničar 9. Nek nevoljen mož se je hudo razsrdil in svojo sitno ženo preklinjal, naj bi njo hudič vzel. Sedaj pristopi sosed rekoč: „znaš, brate sosed! pusti preklinjanje, ker ti je — zastonj! Ko bi namreč hudič tvojo ženo vzel, bi res dobro delo storil — a dobrega dela veš, da ne stori hudič!“

Razne stvari.

(Pri sv. Lovrencu v Slov. gor.) bo tamošnje politično-narodno-gospodarsko društvo 29. avg., t. j. na angeljsko nedeljo ob 1/24 zborovalo. Volitev odbora, gospodarski razgovori, tombola. Povabljeni so udi in narodnjaki. Odbor.

(G. Seidl) res ni mogel brez udrihanja po duhovščini svojim 15 poslušalcem volilcem (?? ured.) poročati o svojem delovanju. Tudi, da se je zopet sam pohvalil, smo pričakovali. Novega ni povedal druga, kakor, da so kmeti sami krivi, da po deželi človek ni varen pred tepuhi, tatovi in neporedneži; na dalje, da je vse lažnjivo, kar je „duhovniški“ list (Slov. Gosp.) o njem poročal in da se ima z Ogersko stvariti personalna unija. Kam to meri, bomo prihodnjč pojasnili. Pravil je, da je hotel duhovniški list tožiti, pa da so mu njegovi advokati odsvetovali. Verjamemo!

(Pri Devici Mariji na gori) so Vidu Vindišu štale pogorele v vrednosti 1000 fl. Nesrečnik ni bil zavarovan.

(V Karčevini nad Ptujem) je gorelo pri Jož. Bezjaku. Ptujski gasilci in nekaj pionirjev je prišlo gasit. Nek pogumen feldvebel je dete iz plamena otel.

(Frajhamčani in Karčevinci) so prosili, naj njim okrajni mariborski zastop pomaga jako izvožene steze popraviti — toda prošnja ni bila uslišana. Mislimo, da še njim g. Seidl tukaj nebi zamogel pomagati, ker še tistim ni pomagal, katerim je to pri zadnjih volitvah baje trdno obetal n. pr. Rušanom — stezo do železniške postaje.

(Iz hudobije užgal) je nekdo Jožefu Tratniku v Staremtrgu gospodarsko poslopje, da je pogorelo, s pridelki vred.

(Za Orožnov spominek) so darovali č. gg. kanonik in nadžupnik laški, Anton Žuza 5 fl., kanonik Orožen 5 fl.: And. Jug 1 fl. 90 kr., Jož,